

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Facilis Et Succincta S.S. Canonum Doctrina

Pirhing, Ehrenreich

Dilingæ, 1690

§. IV. Aliæ quædam ad procurationes pertinentia proponuntur, & explicantur.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61641](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-61641)

nisi in quantum in loco visitationis absumentur, Notatio tamen, ob laborem conficiendorum v. g. decretorum, & multorum sæpe scribendorum, si aliunde justum salarium non habeat, plus aliquid etiam in pecunia exigendum conceditur: vix tamen multus usus videtur apud nos harum procurationum. Videatur *Trident. sess. 8. capite citatis.*

§. II.

Quibus Prælati, & quando, ac quâ ratione præstari debeant procuraciones?

Ordinariè procuraciones tales debentur non tantum Episcopis, & his Superioribus, sed etiam aliis inferioribus Prælati, qui jus visitandi habent, dum actu, & personaliter visitant; & Sedis etiam Apostolicæ Legatis, quamvis actu non visitent, sed occasione necessarii itineris per locum talem transeunt, aut in eo moram necessariam trahunt *c. procuraciones 23. h. t.* ita tamen, ut semper observari debeat, ne harum procuracionum occasione, nimium graventur Ecclesiæ, sicuti enim de necessariis vult talibus provideri Pontifex, ita neque Ecclesiis molestus esse cupit (& ob hanc fortassis causam hodie talium procuracionum, præsertim Legatis pendendarum, nulla amplius praxis est) & si visitatores officium suum in visitatione non faciunt, prædicationi, correctioni, & reformationi, &c. vacando, procuraciones tamen accipiunt, vult illos ad restitutionem esse obligatos illius, quod acceperunt, & ut tantundem adhuc addant Ecclesiæ impendendum, quam frustra gravaverunt.

§. III.

Quanam Ecclesia, vel loca Ecclesiastica, aut persona, & quomodo tenentur solvere procuraciones, vel non tenentur?

Ecclésiæ omnes, sive secularis sive sive regulares, etiam, que in iure te Episcopali existunt, monasteria, Collegia in Ecclesiis collegiatis ecclesiastica, &c. solvere debent Episcopo, vel alteri Vicario personaliter visitandi, vel Archiepiscopo etiam Provinciam ad litteras visitandi, procuraciones, nisi specialibus privilegiis exempta sint *c. Canon venerabilis 21. c. Sopita 14. c. Innocentius 24. h. t.* neque ullo unquam tempore, etiam immemoriali, contra tales procuraciones præscribi potest, in quibus tamen solvendis observanda est cautela, uti Tridentinum loquitur *sess. 24. cap. 3. De reformat.* ab hospitalibus, & ejusmodi piis fundacionibus, quamvis ab Episcopo visitati possint, nullæ tamen procuraciones exigi, & non debent (ne quæ bona ad certos piis fundata sunt, ad alios usus expendantur) uti nec ab oratoribus privatis, aut à personis Ecclesiis, &c.

§. IV.

Alia quadam ad procuraciones pertinentia proponuntur, & respondentur?

Primò quidem non potest jure proprio rationis, ratione visitationis detineri, expressè, aut per pactum remitti ex toto, & in perpetuum ab Episcopo, &c.

animo ipsa visitatio remitti in perpetuum non potest, ita nec procuratio illi annexa; & quamvis possit hanc remittere pro ea semper vice, quâ visitat, cum favori pro se instituto cedere possit, non tamen venit renuntiatio procuracionis hujus sub nomine servitorum in genere remissionum. *cum venerabilis 21. h. t.* Secundo non debet augeri procuratio, quæ in fundatione Ecclesiæ alteri v. g. Ecclesiæ faciendæ, cum patroni consensu, imposita est, nisi ita notabiliter creverint facultates Ecclesiæ, ut absque magno gravamine major procuratio solvi possit. *quanto 16. h. t.* cum enim in tali casu nulla certa quantitas imposita sit, consequenter ea solvi debebit, quæ conveniens, & communis est, augetur autem hæc, si facultates illius Ecclesiæ augeantur, ergo. Tertio in multis casibus, ubi de procuracionibus præstandis, certi nihil statutum est, attendenda, & observanda est vicinarum civitatum consuetudo, prout sumitur ex *c. super eo 22. h. t.*

§. V.

De visitatione, ob quam debentur procuraciones.

Quæritur primò quinam jus visitandi habeant. *¶.* ad eos potissimum jus hoc pertinere, qui jurisdictionem ordinariam in Ecclesiis, vel Clericos obtinent, quales sunt Romanus Pontifex in totam Ecclesiam, Patriarchæ; Archiepiscopi; Legati Sedis Apostolicæ, in ordine ad Ecclesiasticos suæ Provinciæ; Episcopi; Archidiaconi; Decani; Capitula, Ecclesiarum Cathedralium, vacantis Sede; Abbates, Priores, & alij

Superiores regularium in ordine ad sibi subiectos subditos &c.

Quæritur secundò an Episcopus visitare etiam possit Ecclesias, aut personas Ecclesiasticas exemptas. *¶.* primò quoad Ecclesias, si sæculares illæ sint, visitari ab Episcopo posse, tanquam Sedis Apostolicæ delegato, uti Tridentinum illis concedit *sess. 7. capite. 3. de reformat.* si regulares verò sint, in quorum monasterio observantia regularis vigeret, visitare quidem eos potest Episcopus, si curam animarum adjunctam habeant, circa ea, quæ ad curam animarum pertinent; si verò curam annexam non habeant, non possunt ab Episcopo visitari, etiamsi commendatæ essent, cum jus visitandi tales Ecclesias commendatas, quod à Tridentino Episcopis conceditur, de illis tantum Ecclesiis intelligendum sit, ubi regularis observantia non vigeret: multo minus visitari possunt ab Episcopis eæ regulares Ecclesiæ, quæ suorum ordinum capitibus subsunt. Circa personas verò Ecclesiasticas visitandas *¶.* secundò si sæculares sint, visitari posse, vel ordinariâ potestate, si curam animarum habeant, saltem quoad ea, quæ ad curam pertinent, vel potestate delegata, ut Sedis Apostolicæ delegatis, juxta Concilium *Trid. sess. 6. capite 3. de reformat.* Si verò regulares personæ sint, exemptæ quidem, extra claustra tamen viventes, visitari possunt ab Episcopo, ut Sedis Apostolicæ delegato, juxta *Trident. locq. cit.* si verò intra claustra vivant, nec jurisdictioni, nec visitationi Episcopi ordinariè subsunt, prout iterum habetur ex *Trid. sess. 25. capite 20. de regula:* plura de his vide apud Auct. *Mech.*

vel